

Nikolaj Georgijevič

GARIN – MICHAJLOVSKIJ

Tomovo dětství.

Krátký výslech odhaluje dle mínění otceva úplnou nevhodnost vychování synova. Možná, že pro dívky ještě se hodí, ale povaha chlapce a dívky — to jsou různé věci. On zná ze zkušenosti, co je to hoch a co mu patří, Systém! Ledaják, rozmazlenec, ničema stal by i se z něho dle toho systému. Fakty bijí do očí, smutné fakty — krást počal. Nač ještě čekat? Na veřejnou hanbu? To by ho dříve sám svýma rukama zardousil. Pod tíhou těchto důvodů matka ustupuje a moc na čas přechází na otce. Dvěře kabinetu pevně se zavírají. Hošík ohlíží se tesklivě, beznadějně. Nohy vypovídají mu úplné službu, přemáhá se, aby neupadl. Myšlenky jako vichřice s úžasnou rychlostí probíhají jeho hlavou. Namáhá se ze všech sil, připomenouti si, co chtěl říci otci, když stál před kvítkem. Třeba si pospíšíť. Polyká sliny, aby smočil vysýchající mu hrdlo; chce mluvití procítěným, přesvědčivým hlasem: „Milý tatínku, usmyslil jsem si... vím že jsem vinen.. Usmyslil jsem si: usekni mé ruce." Ach! To co zdálo se mu pěkné a přesvědčivé tam, když stál před zlomeným kvítkem, vypadlo velmi málo přesvědčivě. Toma to vycit'uje a přidává svou sesílení dojmu novou, praví napadnuvší mu kombinaci:

„Nebo dej mne loupežníkům!"

„Dobrá," povídá přísně otec, skončiv nevyhnutelné přípravy a obraceje se k synu: „Rozpínej kalhoty." Co je to nového? Hrůza zmocňuje se duše chlapcovy; ruce jeho chvějíci se, rozpínají spěšně knoflíky kalhotek; zakouší jakési chorobné ztrnutí, mučivě vzpomíná, co by ještě řekl, a konečně hovoří hlasem, plným strachu i prosby, rychle, nesouvisle a vroucně: „Milý můj, drahý, holoubku ... Tatínku! Tatíčku! Holoubku ... Tatínku, milý tatínku, počkej! Tatíčku! Aj, aj, aj! Ajajajaj!"

Rány se sypou. Tóma se kroutí, vřeští, chytá suchou, žilnatou ruku, vášnivě ji líbá, snažně prosí. Ale cosi jiného spolu s prosbou vyrůstá v jeho duši. Ne líbat, ale bít, kousat chce se mu tu protivnou, ošklivou ruku. Nenávist, jakási divoká, žhavá zloba zmocňuje se jeho duše.

Rve se zběsile, ale železné šrouby ještě silněji ho tisknou.

„Protivný, ošklivý, nemám tě rád!" křičí v bezmocné zlobě.

„Však ty budeš mít!" Tóma zarývá zuřivě zuby do ruky otcevy. „Ach, ty zmije!"

A obratným pohybem ocitá se Toma na divaně, hlava jeho v podušce. Jedna ruka jej přidržuje, a druhá dále šlehá svíjejícího se, ryčícího Tomu. Rány dunivě sypou se jedna za druhou, vyznačující rudé pruhy na malém, zmodralém těle. Se zsinanou tváří vyčkává matka konce, sedíc sama v návštěvně. Každý výkřik rve jí samo srdce, každá rána mučí až do dna její duši. Ach! Proč jen dala se opět přesvědčit, proč zavázala se slovem, nevměšovati se a čekati?

Ale, což měl právo, zavázati ji tak slovem? A konečně on sám se zapomene, a nezpozoruje, že ubil chlapce. Bože můj! Co je to za chroptění? Hrůza naplňuje duši matčinu. „Dosti, dosti!" křičí, vrhaje se do kabinetu. „Podívej se, jaký je tvůj divoch!" ukazuje jí otec pokousaný prst.

Ale ona nevidí prstu. Hledí s hrůzou na divan, odkud slézá v tu chvíli rozervaný, ubohý, znečištěný tvor, a divoce, s instinktem zvířete, na něj chvilku zapomněli, dere se k východu. Mučivá bolest proniká matku. Hořce zní její slova, když povídá muži: „A to je vychování? To je znalost povahy chlapcovy?“

„Učinit ubohého idiota z dítěte, vyrvati z něho lidskou důstojnost — to je vychování?“ Žluč jí překypuje. Všechna krev proudí k srdci. Jako ostrá, jemná, ocel vniká její hlas k muži: „Ó, ubohý vychovateli! Štěňata měl byste cvičit, a ne lidi vychovávat.“ „Ven!“ křičí otec.

„Ano, já jdu,“ povídá matka zastavujíc se ve dveřích, „ale oznamuji vám, že dříve musíte překročit moji mrtvolu, než vám dovolím ještě jednou potrestati chlapce!“

Otec nemůže se vzpamatovali překvapením a nevolí. Dlouho se neuklidňuje a dlouho ještě, chodí zamračeně to pokoji, konečně zastavuje se vedle okna, rozptýleně hledí do šedé dálky, zamlžené časným soumrakem a pobouřeně šeptá: „A pak chtějte se ženskými vychovávat chlapce!“

Podle knihy byl v roce 1991 natočen film a tuto scénku si lze stáhnout na adrese:

http://ccp.bsp-txt.org/tim_childhood.zip

k přehrání tohoto a dalších 72 videoklipů se musí ještě stáhnout kodek :

<http://ccp.bsp-txt.org>

A jak se tato scéna natáčela si můžete přečíst tady:

<http://club.bsp-txt.org/modules.php?name=News&file=article&sid=72&mode=&order=0&thold=0>

První multimediální soubor pro Spankboye vytvořil Milan Spank.

www.spankboy.cz